

ଫସଲ	ପ୍ରକାରି	ଆକ୍ରମ କରୁଥିବା ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟ	ପରିମାଣ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର	କେତେବେଳେ ଓ କେତେଥର
ଧାନ	ଗ୍ରୀଲକୋଗ୍ରାମା	ହଳଦିଆ	୫୦,୦୦୦ ଅଣ୍ଟା	୧ଥର ୧୦ଦିନ ଅନ୍ତରରେ
	ଜାପୋନିକମ୍	କାଣ୍ଡବିକ୍ଷାପୋକ	ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର	୧ଥର ୧୦ଦିନ ଅନ୍ତରରେ
ଆଖୁ	ଗ୍ରୀଲକୋଗ୍ରାମା	ପତ୍ରମୋଡା ପୋକ, ନଳୀପୋକ	୫୦,୦୦୦ ଅଣ୍ଟା	୧ଥର ୧୦ଦିନ ଅନ୍ତରରେ
	ଚିଲୋନିସ୍	ଧାନ ଲମ୍ଫି, ସବୁଜ ଶିଙ୍ଗା ପୋକ	ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର	(୨୦-୨୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)
	ଗ୍ରୀଲକୋଗ୍ରାମା	ସହଳ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷାପୋକ	୫୦,୦୦୦ ଅଣ୍ଟା	୧ଥର ୧୦ଦିନ ଅନ୍ତରରେ
	ଚିଲୋନିସ୍	ପଗ ବିକ୍ଷା ବିକ୍ଷାପୋକ	ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର	(୮୦-୧୫୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)
ବାଇଗଣ	ଗ୍ରୀଲକୋଗ୍ରାମା	ଅଗ ବିକ୍ଷା ପୋକ	୫୦,୦୦୦ ଅଣ୍ଟା	୫ଥର ୧୦ଦିନ ଅନ୍ତରରେ
	ଜାପୋନିକମ୍	କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷା ପୋକ	ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର	(୧୨୦-୨୦୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)
	ଗ୍ରୀଲକୋଗ୍ରାମା	କାଣ୍ଡ ଓ ଫଳ ବିକ୍ଷା ପୋକ	୫୦,୦୦୦ ଅଣ୍ଟା	୧୦-୧୨ ଥର ୧୦ଦିନ ଅନ୍ତରରେ
	ଚିଲୋନିସ୍		ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର	

ମିତ୍ରକୀଟ ବାଇକୋଗ୍ରାମା

ସଂପାଦନା

ଡଃ. ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପତି

ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ

ବିଷୟବସ୍ତୁ

ଶ୍ରୀ ସମରେନ୍ଦ୍ର ବରାଳ, ଶ୍ରୀ ସଂଜୟ କୁମାର ପ୍ରଧାନ,

ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୁଭା କୁକୁର, ଜେ.ଏମ୍.ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହାୟତା: ଶ୍ରୀ ସୋମଦତ୍ତ ମହାନ୍ତି

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼-୨

ହକିକକ, ପାନପୋଷ, ରାଉରକେଲା- ୭୬୯୦୦୪, ଫୋନ: ୦୬୬୧-୨୯୧୦୨୩୪

E-mail: kvk.sundargarh2@ouat.ac.in, www.kvksundargarh2.org

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମିତ୍ରକୀଟ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା

ଆମ ପରିବେଶରେ ଅନେକ ମିତ୍ରକୀଟ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ କୃଷକ ବନ୍ଧୁ କୀଟ କୁହାଯାଏ । ଏହି ମିତ୍ର କୀଟ ସାଧାରଣତଃ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର

୧. ପରଭୋଜୀ ବା ଶିକାରୀ କୀଟ

୨. ପରାଶ୍ରୟୀ ବା ପରଭୋଜୀ କୀଟ

ପରଭୋଜୀ ଜାତୀୟ କୀଟ ମାନେ ଶତ୍ରୁ କୀଟର ଅଣ୍ଡା, ଶୁକ, ଅର୍ଭକ ତଥା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୀଟଗୁଡ଼ିକ ସିଧାସଳଖ ଖାଇଦିଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପରାଶ୍ରୟୀ କୀଟ ମାନେ ଶତ୍ରୁ କୀଟର ଅଣ୍ଡା ଶୁକ, ଅର୍ଭକ ତଥା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପୋକ ଉପରେ ବଂଶ ବିସ୍ତାର କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମାରିଦିଅନ୍ତି ।

ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ଏହି ମିତ୍ର କୀଟଗୁଡ଼ିକ ଅନିଷ୍ଟ କାରୀ କୀଟମାନଙ୍କୁ ସୀମିତ ରଖନ୍ତି । ଏବେ ଏହି ମିତ୍ର କୀଟ ଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷାଗାରରେ ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି କରାଇ କ୍ଷେତରେ କ୍ଷତିକାରକ କୀଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଛଡାଗଲେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମାକୁ ସମନ୍ୱିତ କୀଟ ପରିଚାଳନାରେ ଜୈବ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଏକ ଅଙ୍ଗ ରୂପେ ନିଆଯାଉଛି ।

ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା କିପରି ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟକୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ କରେ

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା ଜମିରେ ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟମାନଙ୍କ ଅଣ୍ଡା ଉପରେ ପରାଶ୍ରୟୀ ଭାବରେ ଅଣ୍ଡା ଦିଏ, ଏହି ଅଣ୍ଡା ଫୁଟି ଲାଉଁ ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ଅଣ୍ଡାକୁ କୋରି ଖାଏ ।

ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା ପାଇବା ସ୍ଥାନ

କୀଟତତ୍ତ୍ୱ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି) ଭୁବନେଶ୍ୱର, କୃଷି ବିଭାଗର କୃଷି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ) ବରମୁଣ୍ଡା, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜୈବ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମାର ଜୀବନ ଚକ୍ର

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମାର ମାଲ ପୋକ ୨୦-୨୫^o ସେଲସିୟସ

ତାପମାତ୍ରା ଓ ୭୦% ଆପେକ୍ଷିକ ଆଦ୍ରତା ରେ ଅଣ୍ଡା ଦିଏ । ମାଲ ପୋକ ୨୦-୨୫ ଟି ଅଣ୍ଡା ଦେଇଥାଏ, ଅଣ୍ଡା ଦେବାର ୭-୮ ଦିନ ପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା ପରିପ୍ରକାଶ ପାଏ । ଏହି ପରାଶ୍ରୟୀ କୀଟର ମୋଟ ଜୀବନ କାଳ ୪-୧୪ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇଯାଏ ।

ପ୍ରୟୋଗ ପ୍ରଣାଳୀ

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଥିବା ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟର ଅଣ୍ଡା କିମ୍ବା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୀଟ ଦେଖାଗଲେ ୭-୧୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦,୦୦୦ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା ଅଣ୍ଡା ଛାଡ଼ିବାକୁ ହୁଏ, ଧାନରେ ୬ଥର, ଆଖୁରେ ୬-୧୦ଥର, ଭେଣ୍ଟିରେ ୬ ଥର ଓ ବାଇଗଣରେ ୧୨-୧୫ ଥର ଏହି ଅଣ୍ଡା ଛାଡ଼ିବାକୁ ହୁଏ ।

ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା ପ୍ରୟୋଗରେ ସାବଧାନତା

୧. ଖରାଦି ନେ ସଂଧ୍ୟାରେ ଓ ଶୀତଦିନେ ସକାଳେ ଏହି କୀଟକୁ ଛାଡ଼ିବା ଦରକାର
୨. ଜମିରେ ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟର ଅଣ୍ଡା କିମ୍ବା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଦେଖାଗଲେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏ
୩. ପ୍ରୟୋଗ ଶାଳାରୁ ଦୂରକୁ ନେବାକୁ ଥିଲେ ଅର୍ମୋପ୍ଲାଙ୍କୁ ବା ଆଇସ୍ ପ୍ୟାକ୍‌ରେ ଏହାକୁ ନେବା ଉଚିତ୍ । ପ୍ରତି ୪ ଘଣ୍ଟାରେ ଅର୍ମୋପ୍ଲାଙ୍କୁ ବା ଆଇସ୍ ପ୍ୟାକ୍‌ରେ ବରଫ ବଦଳାଇବାକୁ ପଡ଼େ ।
୪. ପ୍ରୟୋଗଶାଳାରୁ ଅଣ୍ଡା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ବେଳେ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନେବା ଦରକାର ।
୫. ଏହି କୀଟର ଅଣ୍ଡାକୁ ରେଫ୍ରିଜେରେଟରରେ ୫-୧୦ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିୟସ୍ ଉତ୍ତାପରେ ୧୫-୨୫ ଦିନ ରଖିବେ ।

